

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 18 päivänä maaliskuuta 2013

192/2013

Laki

maatalouden tukien toimeenpanosta

Annettu Helsingissä 15 päivänä maaliskuuta 2013

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetussa laissa (193/2013), jäljempänä *suorien tukien laki*, tarkoitettujen tukien, maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001), jäljempänä *kansallisten tukien laki*, tarkoitettujen tukien sekä luonnonhaitta-korvauksesta, maatalouden ympäristötuista sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetussa laissa (1440/2006), jäljempänä *linjan 2 -laki*, tarkoitettuja tukia koskevan asian toimeenpanoon. Linjan 2 -laissa tarkoitettuun tukeen liittyvien ohjelmien ja varojen hallinnointiin sovelletaan, mitä maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annetussa laissa (532/2006) säädetään.

Tätä lakia sovelletaan myös satovahinko-korvausten ja poikkeuksellisista tulvista ai-

heutuneiden vahinkojen johdosta valtion varoista suoritettavien korvausten sekä maatilojen energiahallintapalveluihin myönnettävien tukien toimeenpanoon, jollei muualla toisin säädetä.

2 §

Lain soveltaminen Ahvenanmaan maakunnassa

Tätä lakia sovelletaan Ahvenanmaan maakunnassa suorien tukien laissa ja kansallisten tukien laissa tarkoitettujen tukien toimeenpanoon, jos asia kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) nojalla valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

3 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Tätä lakia sovelletaan Euroopan unionin varoista rahoitettujen tukien toimeenpanoon, jollei Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu.

Jos 1 §:ssä mainituissa laeissa on tästä laista poikkeavia säännöksiä, niitä sovelletaan tämän lain asemesta.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rahoitusasetuksella* yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1290/2005;

2) *maksajavirastoasetuksella* neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten hyväksymisen sekä maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tilien tarkastamisen ja hyväksymisen osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 885/2006;

3) *tilatukiasetuksella* yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 73/2009;

4) *soveltamisasetuksella* neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä mainitussa asetuksessa säädettyjen viljelijöiden suorien tukien järjestelmien mukaisten täydentävien ehtojen, tuen mukauttamisen ja yhdenmetyksen hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä viinialalle säädetyn tukijärjestelmän mukaisten täydentävien ehtojen osalta annettua komission asetusta (EY) 1122/2009;

5) *osittain rahoitettujen tukien valvontaasetuksella* neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maaseudun kehittämisen tukitoimenpiteitä koskevien tarkastusmenettelyjen ja täydentävien ehtojen täytäntöönpanon osalta annettua komission asetusta (EU) N:o 65/2011;

6) *täydentävillä ehdoilla* tilatukiasetuksen 4—6 artiklassa tarkoitettuja tuen myöntämisen ehtoja.

2 luku

Viranomaisten tehtävät ja toimivalta

5 §

Maa- ja metsätalousministeriö

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa yleisestä maatalouden tukihallinnon ohjauksesta ja kehittämisestä. Lisäksi ministeriö vastaa eri tukijärjestelmien ja Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman valmistelusta, varojen käytön suunnittelusta sekä tukiohjelman toteutumisen ja vaikutusten seurannasta.

6 §

Maaseutuvirasto

Maaseutuvirasto vastaa tukijärjestelmien ja Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman toimeenpanon suunnittelusta, toteutuksesta, kehittämisestä ja seurannasta sekä varojen käytön asianmukaisesta hallinnosta ja valvonnasta. Maaseutuvirasto ohjaa ja valvoo tukijärjestelmien toimeenpanoa sekä muita viranomaisia näiden hoitaessa rahoitusasetuksen 6 artiklan nojalla maksajaviraston vastuulle kuuluvia tehtäviä. Lisäksi Maaseutuvirasto vastaa tukeen liittyvien menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä, maksujen suorittamisesta sekä muista tukijärjestelmiin liittyvistä hallinnollisista tehtävistä.

Maaseutuvirasto tekee päätöksen kansallisten tukien lain 6 §:n 2 kohdassa tarkoitettua kuljetusavustuksesta. Asian käsittelyyn Maaseutuvirastossa sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään.

Maaseutuvirasto toimii tilatukiasetuksen 20 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna koordinaatioviranomaisena.

7 §

Elintarviketurvallisuusvirasto

Elintarviketurvallisuusvirasto ohjaa ja valvoo täydentävien ehtojen noudattamisen valvontaa kansanterveyden sekä eläinten ja kasvien terveyden ja eläinten hyvinvoinnin aloilla. Elintarviketurvallisuusvirasto suorittaa lisäksi muita täydentävien ehtojen valvon-

taan liittyviä tehtäviä siten kuin jäljempänä säädetään.

8 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen:

1) linjan 2 -lain 4 §:ssä tarkoitetusta maatalouden ympäristötuen erityistuen ja ei-tuotannollisten investointien tuen myöntämisestä;

2) kansallisten tukien lain 6 §:ssä tarkoitettujen puutarhatuotteiden sekä metsämarjojen ja -sienten varastoinnin tuen, kasvihuonetuotannon tuen, porotalouden tuen ja mehiläistalouden tuen myöntämisestä;

3) suorien tukien lain 17 §:ssä tarkoitettua tukioikeuksien myöntämisestä ja tukioikeuksien arvon uudelleen määrittelystä;

4) käyttämättömien tai perusteettomasti myönnettyjen tukioikeuksien luovuttamisesta;

5) suorien tukien lain 24 §:ssä tarkoitettua uuhipalkkio-oikeuksista;

6) maatalousyrittäjien opintorahan myöntämisestä;

7) energiahallintapalveluihin myönnettävistä tuista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus suorittaa lisäksi tukien ja täydentävien ehtojen valvontaa siten kuin jäljempänä säädetään.

9 §

Aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto suorittaa täydentävien ehtojen valvontaa siten kuin jäljempänä säädetään.

10 §

Ahvenanmaan valtionvirasto

Ahvenanmaan valtionvirasto tekee Ahvenanmaan maakunnassa päätöksen:

1) kansallisten tukien lain 6 §:ssä tarkoitettujen puutarhatuotteiden varastoinnin tuen, kasvihuonetuotannon tuen ja mehiläistalouden tuen myöntämisestä;

2) suorien tukien lain 17 §:ssä tarkoitettua tukioikeuksien myöntämisestä ja tukioikeuksien arvon uudelleen määrittelystä;

3) käyttämättömien tai perusteettomasti myönnettyjen tukioikeuksien luovuttamisesta;

4) suorien tukien lain 24 §:ssä tarkoitettua uuhipalkkio-oikeuksista.

Ahvenanmaan valtionvirasto suorittaa lisäksi tukien ja täydentävien ehtojen valvontaa Ahvenanmaan maakunnassa siten kuin jäljempänä säädetään.

11 §

Kunta

Kunta tekee päätöksen:

1) suorien tukien lain 3 §:ssä tarkoitettun tuen ja palkkion myöntämisestä;

2) suorien tukien lain 14 §:ssä tarkoitettun tukioikeuden siirtämisestä;

3) suorien tukien lain 25 §:ssä tarkoitettun tuen myöntämisestä;

4) kansallisten tukien lain 6 §:ssä tarkoitettun tuen myöntämisestä, jollei toimivalta kuulu tämän lain 6 §:n 2 momentin mukaan Maaseutuvirastolle tai 8 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle taikka 10 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan Ahvenanmaan valtionvirastolle;

5) kansallisten tukien lain 10 b §:ssä tarkoitettun kotieläintilan hehtaarituen enimmäisalun ja 10 f §:ssä tarkoitettun sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettun tuen viitemäärän siirtämisestä ja jakamisesta;

6) linjan 2 -lain 4 §:ssä tarkoitettun tuen myöntämisestä, jollei toimivalta kuulu tämän lain 8 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Mitä tässä laissa säädetään kunnasta, koskee myös kuntayhtymää ja maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa annetussa laissa (210/2010) tarkoitettua yhteistoimintaa-

12 §

Viranomaisen alueellinen toimivalta

Toimivaltainen on se 8—10 §:ssä tarkoitettu viranomainen, jonka toimialueella maa-

tilan talouskeskus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta, toimivaltainen on se viranomainen, jonka toimialueella pääosa maatilana pelloista sijaitsee.

Edellä 1 momentista poiketen toimivaltainen on se viranomainen, jonka toimialueella:

1) investointi toteutetaan, jos hakemus koskee ei-tuotannollista investointia;

2) sopimuksen kohteena oleva alue sijaitsee, jos maatalouden ympäristötuen erityistukisopimuksen hakija on linjan 2 -lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu rekisteröity yhdistys;

3) tuotteiden varasto sijaitsee, jos hakemus koskee metsämarjojen ja sienten varastointitukea;

4) mehiläistalouden harjoittajan toimintapiste sijaitsee, jos hakemus koskee mehiläistalouden tukea;

5) hakijan asuinpaikkakunta sijaitsee, jos hakemus koskee maatalousyrittäjien opintorahaa eikä hakija ole ryhtynyt harjoittamaan maataloutta.

Porotalouden tukea koskevassa asiassa toimivaltainen viranomainen on Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

3 luku

Tuen hakumenettely

13 §

Tuen hakeminen

Tukea koskeva hakemus on tehtävä Maaseutuviraston vahvistamalla lomakkeella. Hakemus on allekirjoitettava. Hakemukseen on liitettävä tuen myöntämisen edellytysten kannalta tarpeelliset selvitykset.

Tukea koskevaan ilmoitukseen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään tukea koskevan hakemuksen muodosta, tarvittavista selvityksistä sekä hakemuksen toimittamisesta.

Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tuen hakemiseen tai ilmoitusten tekemiseen käytettävistä lomakkeista ja niiden liitteistä, muista tuen hakijalta tai saajalta edellytettävistä selvityksistä sekä hakemuksessa ilmoitettujen tietojen muuttamisen määräajasta.

14 §

Tuen hakeminen yhteisesti

Jos tukea koskeva hakemus koskee tilaa, jota hallitsee useampi kuin yksi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö yhdessä, kaikkien tilan haltijoiden on allekirjoitettava hakemus. Tilan haltijat voivat kuitenkin valtuuttaa yhden luonnollisen henkilön allekirjoittamaan hakemuksen, ilmoittamaan hakemuksen käsittelemiseksi tarvittavat tiedot ja vastaanottamaan tukea koskevat asiakirjat viranomaisilta.

Tuenhakijat vastaavat yhteisvastuullisesti hakemuksesta ja siihen sisältyvien tietojen täydellisyydestä ja virheettömyydestä.

15 §

Hakemuksen toimittaminen ja vireilletulo

Tukea koskevan hakemuksen katsotaan tulleen vireille, kun se on saapunut toimivaltaiselle viranomaiselle. Postitse toimitettu, toimivaltaiselle viranomaiselle osoitettu tukea koskeva hakemus tai siihen liittyvä asiakirja katsotaan kuitenkin määräajassa toimitetuksi, jos se on leimattu postissa viimeistään määräajan viimeisenä päivänä.

Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset tukea koskevan hakemuksen sekä muiden lomakkeiden ja selvitysten jättämisen määräajoista.

16 §

Tiedonantovelvollisuus

Tuenhakijan on annettava viranomaiselle tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksiä koskevat riittävät tiedot.

Tuenhakijan on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle, jos tukea koskeva hakemus on virheellinen tai muuttunut virheelliseksi.

Tuenhakija on velvollinen ilmoittamaan sellaisesta olosuhteiden muutoksesta, joka saattaa vaikuttaa tuen määrään taikka aiheuttaa tuen takaisinperinnän tai maksamisen keskeyttämisen taikka tuen lakkauttamisen. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kymmenen työpäivän kuluessa siitä, kun hakija sai tiedon

olosuhteen muutoksesta. Edellä tarkoitettulla tavalla ilmoitusvelvollinen on myös tuensaaja tai tämän oikeudenomistaja.

17 §

Hakemuksen peruuttaminen

Tukea koskeva hakemus voidaan peruuttaa kokonaan tai osittain. Hakemuksen peruuttamisesta on ilmoitettava kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle.

Kansallisten tukien lain 25 §:ssä säädetään lisäksi mainitussa laissa tarkoitettua tukea koskevan hakemuksen peruuttamisesta.

18 §

Hakemuksen siirtäminen

Tukea koskeva hakemus voidaan kokonaan tai osittain siirtää maatilan uudelle haltijalle. Hakemuksen siirrolle voidaan asettaa määräaika. Hakemuksen siirto on tehtävä kirjallisesti Maaseutuviraston tarkoitusta varten vahvistamalla lomakkeella.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä hakemuksen siirtämisestä noudatettavasta menettelystä. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä lomakkeista ja hakemuksen siirtoa koskevan selvityksen esitystavasta sekä määräajasta.

4 luku

Hakemuksen käsittely ja päätöksenteko

19 §

Tukea koskeva päätös

Automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tehty tukea koskeva päätös sekä asian käsittelyyn liittyvät asiakirjat voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

Maaseutuvirasto voi antaa määräyksiä tukea koskevaan päätöksentekoon käytettävistä lomakkeista, maksuaineiston käsittelystä, maksutavoista ja maksujen kirjaamisesta tietojärjestelmään.

20 §

Oikaisu

Jos tuenhakija on saanut tukea vähemmän kuin tämän olisi pitänyt saada tai tuki on perusteettomasti kokonaan evätty, viranomaisen voi päätöksen lainvoiman estämättä ja ilman eri hakemusta oikaista virheellisen päätöksen.

21 §

Tuelle maksettava korko

Jos tuenhakijalle myönnetään tukea tai myönnetyn tuen määrää korotetaan 20 §:ssä tarkoitettun oikaisun johdosta taikka tuenhakijalle maksetaan viranomaisen virheen johdosta maksamatta jäänyt tuki, oikaisun kohteena olevalle tai maksamatta jääneen tuen määrälle maksetaan kiinteää kuuden prosentin vuotuista korkoa laskettuna siitä päivästä, jolloin oikaistava päätös oli tehty, oikaisupäätöksen tekopäivään saakka. Korkoa ei kuitenkaan makseta, jos oikaisun tarve on johtunut tuenhakijan toiminnasta.

Jos tuenhakijalle myönnetään muutoksenhaun johdosta tukea tai tuen määrää korotetaan, tälle määrälle voidaan maksaa kiinteää kuuden prosentin vuotuista korkoa laskettuna valituksenalaisen päätöksen tekopäivästä muutoksenhakuviranomaisen päätöksen tekopäivään saakka. Koron maksamisesta päättää muutoksenhakuviranomainen.

5 luku

Valvonta

22 §

Paikan päällä tehtävä valvonta ja valvonnan laajentaminen

Maaseutuvirasto valitsee otannalla eri tukijärjestelmien osalta tuenhakijat, joihin kohdistetaan paikan päällä tehtävä valvonta.

Maaseutuvirasto valitsee otannalla tilat täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten sekä ympäristöön liittyvien lakisäateisten hoitovaatimusten valvontaan. Elintarviketurvallisuusvirasto valitsee otannalla tilat valvontaan muiden täydentävien ehtojen osalta.

Jos tässä laissa tarkoitetun valvonnan tai muun valvonnan yhteydessä havaitaan tai valvonnan suorittavan viranomaisen tietoon tulee tässä laissa tarkoitetun tuen myöntämisen edellytyksiä tai täydentäviä ehtoja koskeva virhe tai laiminlyönti, valvonta on laajennettava tässä laissa tarkoitettua tukea tai täydentävää ehtoa koskevaksi valvonnaksi.

Jos viranomaisen tietoon muutoin tulee tuen myöntämisen edellytyksiä tai täydentäviä ehtoja koskeva virhe tai laiminlyönti tai viranomaisen muutoin pitää sitä tarpeellisenä, viranomaisen voi riippumatta 1 ja 2 momentissa tarkoitetun otannan tuloksista tehdä tuenhakijaa koskevan tarkastuksen.

Jos 3 tai 4 momentissa tarkoitettussa tilanteessa virhe tai laiminlyönti tulee sellaisen viranomaisen tietoon, jolla ei ole toimivaltaa tehdä tuen tai täydentävien ehtojen valvontaa, asiasta on ilmoitettava toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tai aluehallintovirastolle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä paikan päällä tehtävästä valvonnasta ja valvonnan laajentamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukiehtojen valvonnasta soveltamisasetuksen ja osittain rahoitettujen tukien valvonta-asetuksen edellyttämässä laajuudessa sekä vähimmäistarkastusmäärästä, valvonnassa noudatettavasta menettelystä, perus- ja kasvulohkojen ulko- ja sisärajojen määrittämisestä ja mittausmenetelmästä, -tavasta ja -tarkkuudesta sekä mittapoikkeamasta.

23 §

Hallinnollinen valvonta ja ristiintarkastus

Kunnan, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Ahvenanmaan valtionviraston on tarkastettava tukihakemukseen sisältyvät tiedot.

Maaseutuvirasto tekee ristiintarkastukset tietojärjestelmissä oleviin tietoihin. Ristiintarkastuksilla verrataan tietojärjestelmissä olevia tietoja tukihakemuksella ilmoitettuihin tietoihin. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai Ahvenanmaan valtionvirasto tekee ristiintarkastuksessa valvottavaksi tulleiden tuenhakijoiden osalta tarpeelliset tarkastukset.

Jos pinta-alan perusteella maksettavaa tukea vähennetään tuenhakijan tukihakemuksessa ilmoittaman ja lohkon uusimman digitoidun pinta-alan välisen eron perusteella, tuen vähennys voidaan tehdä tuensaajaa kuulematta, jos eroa tukihakemuksessa ilmoitetun pinta-alan ja uusimman digitoidun pinta-alan välillä voidaan lohkoa kohden pitää kokonaisuutena katsoen vähäisenä. Tuenhakijaa täytyy kuitenkin kuulla, jos ero koskee tukihakemuksessa puutarhakasvien viljelyyn tai kasvihuonetuotantoon ilmoitettua pinta-alaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hallinnollisesta valvonnasta ja sen suorittamisesta.

24 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla, Elintarviketurvallisuusvirastolla, Ahvenanmaan valtionvirastolla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja aluehallintovirastolla on oikeus suorittaa tässä laissa tarkoitetun tuen ja täydentävien ehtojen valvomiseksi tuenhakijoihin ja -saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Jos tuen saamisen edellytysten valvonta tätä edellyttää, tarkastus saadaan suorittaa teurastamossa ja maataloustuotteiden jalostusta tai välittämistä harjoittavassa yrityksessä.

Valvontaa suorittavalla viranomaisella on oikeus valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa tuenhakijan kirjanpito, maa- ja puutarhataloustuotteet, eläimet, rehut ja elintarvikkeet, niiden tuotanto-olosuhteet, tuotantorakennukset ja -laitokset, jalostuslaitokset, varastot, laitteistot, kuljetuskalusto, viljelmät, laitumet, maisemapiirteet ja pellon ulkopuoliset erityistukisopimusalueet sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa.

Elintarviketurvallisuusvirastolla on oikeus olla läsnä toisen viranomaisen suorittamissa tuenhakijoihin tai -saajiin kohdistuvissa tarkastuksissa ja seurata niiden suorittamista.

Valvontaviranomaisella on tarvittaessa oikeus saada virka-apua tarkastuksen suorittamisessa siten kuin poliisilain (493/1995) 40 §:ssä säädetään.

25 §

Täydentäviä ehtoja koskevat erityiset säännökset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo luonnonsuojelulain (1096/1996), ympäristönsuojelulain (86/2000), jätelain (646/2011), lannoitevalmistelain (539/2006) sekä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) noudattamista siltä osin kuin on kyse täydentävien ehtojen ympäristöön liittyvien lakisääteisten hoitovaatimusten noudattamisen sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja aluehallintovirasto valvovat elintarvikelain (23/2006), eläintutilain (55/1980), eläinten lääkitsemisestä annetun lain (617/1997), eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain (238/2010), rehulain (86/2008), kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) ja eläinsuojelulain (247/1996) noudattamista siltä osin kuin on kyse muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen täydentävien ehtojen noudattamisen valvonnasta. Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, valvonnassa noudatetaan mainittujen lakien sekä eläinlääkintähuoltolain (765/2009) säännöksiä valvonnasta ja valvontaviranomaisista.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä lakisääteisten hoitovaatimusten sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tilatukiasetusta tarkentavia säännöksiä valvonnasta ja valvonnassa noudatettavasta menettelystä sekä 2 momentissa mainituissa laeissa tarkoitettujen valvonnan kohteista.

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnan suorittaa Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirasto.

26 §

Viranomaisen tiedon- ja avunsaantioikeus

Viranomaisella on oikeus saada tuenhakijalta tai tämän edustajalta valvonnan suorittamiseksi tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Asia-

kirjoilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tai muulla tavalla luotua tai säilytettyä aineistoa. Viranomaisella on vastaava oikeus tietojensaantiin teurastamoilta, maataloustuotteiden jalostusta tai välittämistä harjoittavilta yrityksiltä ja paliskunnilta. Tuenhakijan sekä edellä tarkoitettujen teurastamon ja maataloustuotteiden jalostusta tai välittämistä harjoittavan yrityksen on sallittava näytteiden ottaminen tarkastuksen edellyttämässä laajuudessa. Aineisto ja näytteet on luovutettava korvauksetta.

Tuenhakijan tai tämän edustajan on viranomaisen pyynnöstä annettava tarpeellinen apu valvonnan suorittamisessa.

27 §

Tarkastuksissa avustavat tahot

Tarkastuksessa voidaan käyttää apuna tilintarkastuslaissa (459/2007) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetussa laissa (467/1999) tarkoitettua tilintarkastajaa tai tilintarkastusyhteisöä, jos tarkastuksen asianmukainen suorittaminen tätä edellyttää. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tilintarkastuksesta vastaava tilintarkastaja. Tarkastustehtävää suorittaessa sovelletaan hallintolakia (434/2003), kielilakia (423/2003), saamen kielilakia (1086/2003) sekä viranomaisien toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999).

Tarkastustehtävää suorittavaan tilintarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Tarkastustehtävää suorittaessa aiheutettuun vahinkoon sovelletaan, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään.

28 §

Valvonnassa noudatettava menettely

Valvontaa suorittavalla henkilöllä on oluttava Maaseutuviraston antama valvontapassi taikka Maaseutuviraston, Elintarviketurvallisuusviraston, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, aluehallintoviraston tai Ahvenanmaan valtionviraston antama tarkastusoikeuden osoittava asiakirja. Valvontapassi tai asiakirja on pyydettyä esitettävä tuen-

hakijalle tai tämän edustajalle ennen valvonnan aloittamista.

Valvonnasta laaditaan pöytäkirja, josta käyvät ilmi tehdyt havainnot. Tuenhakijalle tai tämän edustajalle varataan tilaisuus lisätä pöytäkirjaan huomautuksensa. Tuenhakijalle annetaan jäljennös pöytäkirjasta.

29 §

Valvonnasta aiheutuvat seuraamukset

Valvonnassa havaituista virheistä määrätään seuraamukset siten kuin kansallisten tukien laissa, soveltamisasetuksessa ja osittain rahoitettujen tukien valvonta-asetuksessa sekä Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY, Euratom) N:o 2988/95 säädetään.

Täydentävien ehtojen laiminlyönnistä johdettavia tuen vähennyksiä ei tehdä, jos laiminlyönti on vähäinen ottaen huomioon sen vakavuus, laajuus sekä jatkuvuus ja jos laiminlyönti on korjattu annetussa määräajassa.

30 §

Valvonnasta ilmoittaminen

Valvonnasta ilmoitetaan tuenhakijalle siten kuin soveltamisasetuksen 27 artiklassa ja osittain rahoitettujen tukien valvonta-asetuksen 4 artiklassa säädetään.

6 luku

Tuen palauttaminen ja takaisinperintä

31 §

Tuen takaisinperintä

Virheellisesti tai perusteetta maksettu tuki on perittävä takaisin, jos:

- 1) tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;
- 2) tuen ehtoja ei ole noudatettu;
- 3) tuensaaja on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen;

4) tuensaaja estää tarkastuksen toteuttamisen;

5) asianomaista tukea koskeva Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

Jos tuki on myönnetty yhteisesti useammalle tuensaajalle, kaikki tuensaajat vastaavat yhteisvastuullisesti tuen maksamisesta. Takaisinperinnästä voidaan luopua, jos takaisinperittävä määrä on alle 100 euroa ilman korkoja tuensaajaa ja myönnettyä yksittäistä tukea kohden.

Euroopan unionin kokonaan tai osittain rahoittaman tuen takaisinperinnästä, takaisinperittävän määrän laskemisesta, korosta ja takaisinperinnän määräajasta säädetään tilatuksissa, soveltamisasetuksessa ja Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY, Euratom) No 2988/95.

32 §

Takaisinperittävälle määrälle suoritettava korko

Takaisinperittävälle määrälle on suoritettava kiinteää kuuden prosentin vuotuista korkoa. Korko lasketaan sen ajan perusteella, joka alkaa 60 päivää takaisinperintäpäätöksen tekemisajankohdasta ja päättyy saatavan suorittamisajankohtaan tai, jos saatava vähennetään myöhemmin maksettavasta erästä, vähennyksen tekemisajankohtaan.

33 §

Takaisinperittävän määrän korottaminen ja perinnästä luopuminen

Jos tuenhakija on tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän tiedon tai asiakirjan taikka salannut tiedon tai asiakirjan, voidaan muiden valvontaseuraamusten jälkeen myönnettävää tukea alentaa lisäksi enintään 20 prosentilla tai, jos kyse on erittäin törkeästä menettelystä, enintään 100 prosentilla.

Virheellisesti tai perusteetta maksetun tuen tai sille suoritettavan koron takaisinperinnästä voidaan kokonaan tai osittain luopua, jos takaisinperinnän suorittaminen täysimää-

räisesti olisi tuensaajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena katsoen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan unionin osaksi tai kokonaan rahoittamia taikka kokonaan kansallisesti rahoitettuja tukia koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä tätä edellytetään.

34 §

Takaisinperinnän suorittaminen

Tuen takaisinperinnästä päättää tuen myöntänyt viranomainen. Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun viranomainen sai tiedon takaisinperinnän perusteesta, ja kymmenen vuoden kuluessa tuen tai sen viimeisen erän maksamisesta.

Maaseutuvirasto vastaa takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanosta. Takaisinperittävä määrä korkoineen voidaan periä siten, että se vähennetään samalle tuensaajalle maksettavasta muusta tässä laissa tarkoitettusta tuesta tai palkkiosta.

Takaisinperintäpäätös voidaan panna täytäntöön ulosottoin sen jälkeen, kun päätös on saanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoon sovelletaan, mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

7 luku

Euroopan unionin varojen hallintoa koskevat erityissäännökset

35 §

Euroopan unionin rahoitus

Euroopan unionin rahoitus tuloutetaan valtion talousarvioon.

36 §

Euroopan unionin lainsäädännössä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen

Maa- ja metsätalousministeriö toimii maksajavirastoasetuksen 1 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

37 §

Maksajavirasto

Maaseutuvirasto toimii rahoitusasetuksen 6 artiklassa tarkoitettuna maksajavirastona.

38 §

Maaseutuviraston ja Elintarviketurvallisuusviraston tarkastusoikeus

Maaseutuvirastolla on oikeus suorittaa Euroopan unionin varojen asianmukaisen hallinnon ja käytön varmistamiseksi valvontaa viranomaisissa siltä osin kuin ne suorittavat maksajavirastolle maksajavirastoasetuksessa säädettyjä tehtäviä. Elintarviketurvallisuusvirasto suorittaa kuitenkin maksajavirastoasetuksessa edellytyn valvonnan siltä osin kuin se kohdistuu aluehallintovirastojen suorittamaan täydentävien ehtojen valvontaan.

39 §

Todentamisviranomainen

Maa- ja metsätalousministeriö nimeää rahoitusasetuksen 7 artiklassa tarkoitettua todentamisviranomaisen. Todentamisviranomaiseksi voidaan nimetä viranomainen taikka tilintarkastuslaissa tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetussa laissa tarkoitettu tilintarkastusyhteisö tai tilintarkastaja.

40 §

Todentamisviranomaisen tarkastus- ja tiedonsaantioikeus

Maksajavirastoasetuksen 5 artiklassa tarkoitettua todistuksen myöntämiseksi välttämättömien tutkimusten tekemiseksi sekä muiden erikseen Euroopan unionin lainsäädännössä todentamisviranomaisen tehtäväksi säädettyjen tarkastusten suorittamiseksi todentamisviranomainen voi tehdä tarkastuksia niissä viranomaisissa tai yhteisöissä, jotka suorittavat maksajavirastolle säädettyjä tehtäviä, taikka tuensaajan luona. Tarkastusta suorittavalla on oikeus tarkastaa tehtävänsä edellyttämässä laajuudessa tuensaajan kotieläin-

rakennukset, viljelmät, toimitilat sekä muut tuen maksamisen edellytyksenä olevat olosuhteet. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa.

Todentamisviranomaisella on oikeus saada viranomaisilta salassapitosäännösten estämättä 1 momentissa tarkoitetun tehtävän suorittamiseksi tarpeellisia tietoja.

Tarkastustehtävää suoritettaessa sovelletaan hallintolakia, kielilakia, saamen kielilakia sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia. Tarkastustehtävää suorittavaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Tarkastustehtävää suoritettaessa aiheutettuun vahinkoon sovelletaan, mitä vahingonkorvauslaissa säädetään.

8 luku

Tilatukijärjestelmän tukioikeusrekisteri

41 §

Tukioikeusrekisteri

Maaseutuvirasto pitää tukioikeusrekisteriä tilatukioikeuksien hallintoa ja tukien valvontaa varten. Tukioikeusrekisteri on maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetussa laissa (284/2008) tarkoitettu rekisteri.

Tukioikeusrekisteriin voidaan merkitä seuraavat tiedot:

- 1) tilan yksilöintitiedot;
- 2) tukioikeuden haltija ja omistaja, yhteystiedot, henkilötunnus tai yrityksen tunnistetiedot;
- 3) tukioikeuden tyyppi ja arvo;
- 4) tukioikeuden saamispäivä;
- 5) tukioikeuden viimeisimmän käytön ajankohta;
- 6) tukioikeuden hallinnan muutos;
- 7) tukioikeuksien siirtäminen varantoon ja jakaminen varannosta;
- 8) tukioikeuden alkuperä; sekä
- 9) alueelliset rajoitukset.

Rekisteriin voidaan lisäksi merkitä muita tietoja, jos Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää ja tiedot ovat välttämättömiä tukioikeusrekisterin hallinnoinnin kannalta.

Rekisteröityminen tukioikeusrekisteriin on maksutonta.

42 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, 39 §:ssä tarkoitetulla todentamisviranomaisella, Elin- ja eläinlääkintävirastolla, maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksella, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla, aluehallintovirastoilla, Ahvenanmaan valtionvirastolla sekä kuntien viranomaisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada rekisteristä niille laissa säädettyjen Euroopan unionin suoria tukia koskevien tehtävien hoitamiseksi tarvittavat tiedot.

43 §

Tietojen säilyttäminen

Tiedot säilytetään rekisterissä Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyn ajan tai niin kauan kuin niiden käyttö tilatukiasetuksen edellyttämässä tukioikeuksien hallinnoinnissa muutoin on välttämätöntä.

9 luku

Tilaneuvontajärjestelmän toimeenpano

44 §

Tilaneuvontajärjestelmä

Tilatukiasetuksen 12 artiklassa tarkoitettua maatalousmaata ja tilanhoitoa koskevaa neuvontaa antavat Maaseutuviraston hyväksymät järjestöt ja neuvojat. Tilaneuvonta on maksullista.

45 §

Neuvojien hyväksyminen

Neuvontajärjestön ja neuvojan hyväksymistä haetaan kirjallisesti Maaseutuvirastolta. Hyväksyntä tehdään enintään kolmen vuoden määräajaksi kerrallaan.

Hyväksymisen edellytyksenä on, että neuvontajärjestöllä ja neuvojalla on tehtävänsä laatuun ja laajuuteen nähden riittävä asiantuntemus. Neuvojen tulee lisäksi täyttää 46 §:ssä säädettyt kelpoisuusehdot.

Maaseutuviraston on kuultava Elintarvike-
turvallisuusvirastoa ennen sellaisen neuvon-
tajärjestön tai neuvojan hyväksymistä, joka
antaa neuvontaa eläinten tunnistuksesta ja re-
kisteröinnistä, kasvinsuojeluaineista, elintar-
vikkeista, rehuista tai eläinten hyvinvoinnista
ja eläintaudeista ilmoittamisesta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tar-
kempia säännöksiä neuvontajärjestöjen ja
neuvojen hyväksymismenettelystä.

46 §

Neuvojen kelpoisuusehdot

Neuvojalla tulee olla neuvottavan asiako-
konaisuuden alaan soveltuva vähintään opis-
totasoinen koulutus tai muu vastaava koulu-
tus sekä vähintään vuoden työkokemus ky-
seiseltä alalta. Erityisestä syystä voidaan kou-
lutusvaatimuksesta poiketa ja hyväksyä neu-
vojaksi myös vastaavat tiedot ja taidot
omaava henkilö, jolla on pitkä työkokemus.
Neuvojalla on lisäksi oltava kokemusta neu-
vonnasta.

Neuvojan on suoritettava Maaseutuviras-
ton järjestämä koe hyväksytyksi. Neuvonta-
järjestön tai neuvojan on lisäksi esitettävä
Maaseutuvirastolle kirjallinen neuvonnan toi-
mintasuunnitelma.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa
tarkempia säännöksiä neuvoille järjestettä-
vän kokeen sisällöstä ja toteuttamistavasta
sekä neuvonnan toimintasuunnitelmaan sisäl-
lytettävistä seikoista.

47 §

Hyväksynnän peruuttaminen

Maaseutuvirasto voi peruuttaa hyväksymi-
sen, jollei neuvontajärjestö tai neuvoja täytä
hyväksymisen edellytyksiä tai jollei tämän
muutoin voida katsoa olevan soveltuva tehtä-
vänsä virheellisen menettelynsä tai laimin-
lyöntinsä vakavuuden tai toistuvuuden
vuoksi. Maaseutuviraston on ennen hyväksy-
misen peruuttamista annettava neuvontajär-
jestölle tai neuvojalle kirjallinen huomautus
sekä kuultava tätä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa
tarkempia säännöksiä hyväksymisen peruut-
tamiseen liittyvästä menettelystä.

48 §

Neuvontatehtävän hoitaminen

Neuvontatehtävää hoitavat henkilöt toimi-
vat virkavastuulla. Lisäksi neuvontatehtävän
hoitamiseen sovelletaan hallintolain, kieli-
lain, saamen kielilain sekä viranomaisten toi-
minnan julkisuudesta annetun lain säännök-
siä. Tehtävää hoidettaessa aiheutetun vahin-
gon korvaamisesta sovelletaan, mitä vahin-
gonkorvauslaissa säädetään.

49 §

Neuvontarekisteri

Neuvontajärjestelmän toimeenpanoa var-
ten on neuvontarekisteri. Rekisteriin tallette-
taan:

1) tarpeelliset yksilöinti- ja yhteystiedot ti-
laneuvontajärjestelmän neuvontajärjestöistä,
neuvojista ja neuvontaan osallistuvista tuen-
saajista;

2) palaute, jonka tuensaajat antavat neu-
vontajärjestöistä ja neuvoista; sekä

3) muut neuvonnan toteuttamista ja seu-
rantaa varten tarpeelliset tiedot.

Maaseutuvirasto pitää neuvontarekisteriä.
Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelu-
keskuksella ja kuntien viranomaisilla on re-
kisterinpitäjän ohella oikeus käyttää neuvon-
tarekisteriä. Elintarvike- ja turvallisuusvirastolla
ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuk-
silla on salassapitosäännösten estämättä oi-
keus saada tietoja neuvontarekisteristä tekni-
sen käyttöyhteyden avulla. Ennen tietojen
luovuttamista teknisen käyttöyhteyden avulla
on tietoja pyytävän esitettävä selvitys tietojen
suojamisesta.

50 §

*Neuvontarekisterin tietojen luovuttaminen ja
säilytysaika*

Neuvontarekisterin tietojen julkisuuteen,
niiden luovuttamiseen ja luovuttamisesta pe-
rittäviin maksuihin sovelletaan viranomaisten
toiminnan julkisuudesta annettua lakia ja
henkilötietojen käsittelyyn henkilötietolakia
(523/1999). Tietoja tuensaajan tilaneu-
vonnasta antamasta palautteesta luovutetaan kui-

tenkin ainoastaan valtion ja kunnan viranomaiselle laissa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjen tehtävien hoitamista varten, palautetta saaneelle neuvojalle tai neuvontajärjestölle taikka sille neuvontajärjestölle, jonka palveluksessa palautetta saanut neuvoja toimii. Edellä tarkoitetut tiedot luovutetaan ainoastaan ilman palautteen antajan henkilötietoja.

Hyväksytyt neuvontajärjestöt ja neuvokat voidaan merkitä neuvontarekisteriin enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Tiedot säilytetään rekisterissä kymmenen vuoden ajan sen kalenterivuoden päättymisestä, jona neuvontaa on annettu.

10 luku

Erinäiset säännökset

51 §

Päätöksen maksullisuus

Tässä laissa tarkoitettua tukea koskeva päätös on hakijalle tai tuensajalle maksuton. Oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä peritään kuitenkin maksu valtion maksupöytäkirjoissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaan.

52 §

Ahvenanmaan maakunnan kunnille suoritettava korvaus

Tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisesta suoritetaan Ahvenanmaan maakunnan kunnille korvausta tukihakemusten lukumäärän perusteella kuntien viranomaisten hoitaessa tässä laissa säädettyä tehtävää.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä Ahvenanmaan maakunnan kunnalle suoritettavan korvauksen perusteista ja korvauksen suuruudesta.

53 §

Viranomaisen oikeus tietojensaantiin

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla, Elintarviketurvallisuusvirastolla sekä muulla toimivaltaisella viranomaisella

on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada valtion ja kunnan viranomaiselta sellaisia hakijaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat tukea koskevan asian käsittelyä välttämättömiä.

Tässä laissa säädettyä valvontatehtävää suorittavalla viranomaisella, toimielimellä ja henkilöllä on oikeus saada maksutta tehtävänsä hoitamiseksi tuenhakijaa, tuensajaa ja tuen kohteena olevaa tuotantoa koskevat tarpeelliset tiedot muilta viranomaisilta.

Tässä laissa säädettyä tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa valtion ja kunnan viranomaisille tässä laissa säädetyn tehtävän suorittamista varten sekä syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaisille rikoksen selvittämiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto ja Elintarviketurvallisuusvirasto saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa Euroopan unionin asianomaisille toimielimille muutoin salassa pidettävän, tämän lain toimeenpanossa saadun tiedon, joka on tarpeen valvottaessa, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu.

54 §

Muutoksenhaku

Kunnan viranomaisen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua 12 §:n mukaan toimivaltaiselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta siten kuin hallintolaissa säädetään. Jos oikaisuvaatimus koskee Ahvenanmaan maakunnan kunnan päätöstä, oikaisuvaatimus tehdään Ahvenanmaan valtionvirastolle.

Maaseutuviraston, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Ahvenanmaan valtionviraston hallintopäätökseen saa vaatia oikaisua päätöksen tehneeltä viranomaiselta siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan. Muutoksenhakuun sovelletaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Jos valitus koskee muuta kuin 31 §:ssä tarkoitettua takaisinperintää, päätökseen saa hakea muutosta vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

11 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

55 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 19 päivänä maaliskuuta 2013.

Tällä lailla kumotaan maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annettu laki (1336/1992) ja Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annettu laki (1100/1994).

56 §

Siirtymäsäännökset

Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain 3—5, 7 ja 7 a §:ää sovelletaan kuitenkin edelleen, kunnes toisin säädetään, valvontaan, jota seuraavien säännösten ja säädösten täytäntöönpano edellyttää:

- 1) maatalouden yhteisestä markkinajärjes-

telystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 27 artiklan säännös jakelusta yhteisön vähävaraisimmille henkilöille ja II osan II osaston I luvun kaupan pitämistä ja tuotantoa koskevat säännökset;

2) maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden rekisteröimisestä aidoiksi perinteisiksi tuotteiksi annettu neuvoston asetus (EY) N:o 509/2006 ja maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta annettu neuvoston asetus (EY) N:o 510/2006;

3) luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 2092/91 kumoamisesta annettu neuvoston asetus (EY) N:o 834/2007.

Maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain ja Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain nojalla annetut valtioneuvoston ja maa- ja metsätalousministeriön asetukset, maa- ja metsätalousministeriön päätökset sekä Maaseutuviraston määräykset jäävät edelleen voimaan, kunnes toisin säädetään tai määrätään.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tullessiin hakemuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 15 päivänä maaliskuuta 2013

Tasavallan Presidentti

SAULI NIINISTÖ

Maa- ja metsätalousministeri *Jari Koskinen*